

Stop Wapenhandel

Beleidsplan 2024

Werken aan vrede, ondanks alle geweld

Inleiding

De stichting Stop Wapenhandel doet al 25 jaar onderzoek naar wapenproductie, wapenhandel, de lobby van de wapenindustrie en naar promotie en financiering van wapens. Op basis van dit onderzoek voeren we publieksacties en campagnes. We nemen deel aan of organiseren debatten, workshops en demonstraties. We schrijven rapporten en artikelen en informeren media en politiek vertegenwoordigers. Al onze bevindingen worden online gepubliceerd: wapenhandel moet zich niet in het verborgene afspelen.

Wapenhandel wordt mede aangedreven door de aanbodkant: de industrie ontwikkelt steeds nieuwe producten die in de markt gezet worden met alle beschikbare marketingtechnieken, inclusief lobby en corruptie. Tot de aanschaf van wapens wordt meestal besloten in klein gezelschap, voornamelijk door mannen. De democratische controle is gering.

Stop Wapenhandel wil een verbod op export van wapens naar landen waar mensenrechten worden geschonden, een einde aan overheidssubsidies voor wapenbedrijven en het opschorten van samenwerking tussen hoger onderwijs en wapenbedrijven.

Oorlog mag geen verdienmodel zijn. De aanwezigheid van veel wapens verkleint de kans op oplossen van conflicten zonder geweld. Conflicten zijn normaal onderdeel van de menselijke samenleving. Maar militair geweld lost geen conflicten op, het kan alleen machtsverhoudingen veranderen of bevestigen.

Stop Wapenhandel geeft niet alleen kritiek maar draagt ook ideeën aan over hoe het beter, eerlijker en vreedzamer kan. We pleiten voor meer inzet van diplomatie, de-escalatie en wapenbeheersing. En voor conflictpreventie door een eerlijke verdeling van macht en welvaart en bescherming van milieu en klimaat. We zijn niet naïef: we verwachten geen ideale wereld. Maar de eenzijdige inzet op militaire aanpak van conflicten maakt de wereld gevaarlijker en spekt de kas van de wapenindustrie.

Onderzoek en actie in 2024

De inhoudelijke lijnen uit 2023 worden voortgezet in 2024. We concentreren ons op vier hoofdlijnen:

1. Nederlandse wapenexport

De wapenindustrie gebruikt de oorlogen in Oekraïne en in Gaza als argument om te pleiten voor (nog) minder wapenexportregels en voor langlopende wapencontracten, waardoor deals niet kunnen worden stopgezet als de politieke situatie verandert. Nu al ontsnapt veel wapenexport aan parlementaire controle. Stop Wapenhandel volgt de Nederlandse wapenexport, de Europese samenwerking en de doorvoer en dual-use export. We adviseren over plannen voor beleidswijzigingen. We organiseren publieksactie om aandacht te vragen voor de noodzaak tot inperking van wapenexport.

Activiteiten:

- Stop Wapenhandel monitort de afgifte van wapenexportvergunningen en doorvoervergunningen, en reageert (zo mogelijk samen met andere organisaties) indien mensenrechten en/of veiligheid in het geding zijn .
- Stop Wapenhandel adviseert leden van de Tweede Kamer rond wapenexportdebatten, zo mogelijk in coalitie met andere organisaties.
- Stop Wapenhandel initieert en steunt actie bij wapenconferenties, aandeelhoudersvergaderingen en wapenbeurzen.

2. Stimulering wapenindustrie

Het stimuleren van de wapenindustrie door de overheid houdt een groot risico in voor een groei van de wapenexport. Het defensiebudget groeit in 2024 met 40% waarvan 28% voor wapens. Tegelijk is er nauwelijks aandacht voor diplomatie, de-escalatie en wapenbeheersing. De groeiende wapenuitgaven gaan ten koste van uitgaven voor een veilige samenleving, bijvoorbeeld voor klimaatbescherming.

Activiteiten:

- Stop Wapenhandel doet onderzoek naar de lobby van de Nederlandse wapenindustrie en naar de banden tussen overheid, industrie en universiteiten. We ondersteunen acties hiertegen.
- Samen met het European Network Against Arms Trade (ENAAAT) reageren we op de EU financiering van militair onderzoek en wapenontwikkeling.
- Samen met andere vredesgroepen bestrijden we het heersende veiligheidsnarratief waarin veiligheid gelijk gesteld wordt aan militaire veiligheid. Sociale veiligheid, klimaatveiligheid, humanitaire veiligheid komen veel meer tegemoet aan de veiligheidsbehoefte van burgers. We pleiten voor meer diplomatie, de-escalatie en wapenbeheersing.

3. Wapens en klimaatrechtvaardigheid

De krijgsmacht heeft doelen gesteld om gebruik van fossiele brandstof te verminderen maar door de groei van het militaire budget wordt een forse toename verwacht. De wapenindustrie laat zich ten onrechte voorstaan op de 'duurzaamheid' van wapens en productie.

Activiteiten:

- Stop Wapenhandel volgt de Nederlandse krijgsmacht op het gebied van milieu- en klimaatbeleid en coördineert een werkgroep van internationale onderzoekers en activisten over dit onderwerp, onder meer rond VN-klimaatconferenties.
- Stop Wapenhandel doet kritisch onderzoek naar de 'groene' ambities van krijgsmacht en wapenindustrie en schrijft een rapport en artikelen.
- Stop Wapenhandel analyseert het concept 'klimaatveiligheid' en de relatie tussen conflicten, grondstoffen en fossiele brandstoffen en draagt bij aan kennisontwikkeling en strategie van vredes- en klimaatbeweging.

4. Militarisering van grenzen

Stop Wapenhandel maakt zich zorgen om de nieuwe samenstelling van de Tweede Kamer en blijft zich inzetten voor een humaan vluchtelingenbeleid en tegen militarisering van grenzen. We doen onderzoek en ondersteunen acties en campagnes.

Activiteiten:

- Stop Wapenhandel publiceert i.s.m. het Transnational Institute een rapport over de rol van universiteiten bij de militarisering van grenzen.
- Stop Wapenhandel schrijft artikelen en levert bijdragen aan debatten, panels en workshops, zowel in Nederland als internationaal.
- Stop Wapenhandel ondersteunt het Abolish Frontex-netwerk.

Organisatie

Stop Wapenhandel is een onafhankelijke, egalitaire organisatie. Eigen onderzoek vormt de basis voor publicaties en acties. We stimuleren publiek debat met publicaties, demonstraties, acties en workshops en dragen daarmee bij aan politieke en economische verandering naar een vredesbeleid.

Stop Wapenhandel werkt met een bescheiden budget. Het grootste deel van de financiering (60%) is afkomstig van donateurs. Overige inkomsten komen van kleine vredes- en actiefondsen en uit onderzoeksopdrachten. Aandacht voor donatie- en fondswerving is noodzakelijk om de organisatie voort te kunnen zetten.

Samenwerking

Stop Wapenhandel hecht veel belang aan samenwerking met andere organisaties. Zeker nu de Nederlandse en Europese politiek sterk naar rechts buigt moeten progressieve groepen elkaar versterken en gezamenlijk analyses en strategie ontwikkelen. Onze samenwerkingspartners zijn:

- Vredesactivisten, klimaatactivisten, mensenrechtengroepen en donateurs. Zonder hen is het werk van Stop Wapenhandel niet mogelijk.
- Journalisten, ambtenaren en politici. Stop Wapenhandel geeft feitelijke informatie en doet aanbevelingen voor beter beleid.
- Maatschappelijke organisatie in binnen- en buitenland.
- Onderzoekers en academici. Informatie wordt uitgewisseld in een internationaal netwerk van progressieve wetenschappers.

Werkwijze

- Stop Wapenhandel maakt deel uit van de internationale beweging van burgers voor vrede en rechtvaardigheid en steunt organisatie en capaciteitsopbouw.
- Stop Wapenhandel schrijft voor (inter-)nationale tijdschriften, geeft voordrachten en beantwoordt vragen van journalisten en activisten. Elk jaar doet Stop Wapenhandel minstens twee grotere onderzoeken. Na publicatie leiden deze onderzoeken tot artikelen en/of actie.
- Stop Wapenhandel informeert progressieve Kamerleden en Europarlementsleden over wapenhandel en exportbeleid.
- Stop Wapenhandel neemt deel in het Europees Netwerk tegen Wapenhandel, het Abolish Frontex netwerk en de werkgroep Arms, Militarism and Climate Justice.
- Stop Wapenhandel publiceert nieuwsbrieven en blogs in het Nederland en Engels.
- Alle activiteiten en onderzoeken worden gepubliceerd op website <www.stopwapenhandel.org> met doorplaatsing op Facebook, X (Twitter) en Instagram.